ARENGUSEIRE KESKUS

LÜHIRAPORT
november 2026

Lähisuhtevägivalla majanduslik kulu Eestis

Lähisuhtevägivald läheb Eesti ühiskonnale maksma hinnanguliselt 273 miljonit eurot aastas, mis on ligi kolm korda rohkem kui politseis registreeritud juhtumite majanduslik kulu 94 miljonit eurot. Suurima osa vägivalla kogukulust moodustavad vägivalla läbielamise füüsilised ja vaimsed tagajärjed (45%), tervishoiukulud (22%) ning tööturul ja majanduses tekkiv kahju (14%).

Lähisuhtevägivalla tagajärgedega tegelemisele kulub märksa rohkem raha kui ohvrite abistamisele ja vägivalla ennetamisele. Avaliku sektori asutuste otsesed kulud ulatuvad 39 miljoni euroni aastas ning ohvriabi, tugikeskuste ja teiste spetsialiseeritud teenuste kulud moodustavad vaid 3,6 miljonit eurot. Vägivalla majandusliku kahju vähendamiseks tuleks senisest enam panustada selle varajasse märkamisse ja kordumise ärahoidmisse, vältides seeläbi märksa suuremaid tagajärgedega seotud kulusid.

Arenguseire Keskuse uurimissuuna "Lähisuhtevägivalla levik ja trendid Eestis" eesmärk on tuvastada lähisuhtevägivalla muutuvaid mustreid ja abiotsimise trende Eestis, et hinnata selle pikaajalist mõju ning toetada tõhusamate sekkumiste kujundamist.

Uurimissuuna materjalid:
www.arenguseire.ee

Lähisuhtevägivalla (LSV) suurim ühiskondlik kulu tuleb selle mõjust inimeste elukvaliteedile, tervisele ja tööelule. LSV juhtumitega otseselt tegelevate asutuste kulud moodustavad ühiskondlikust kogukulust vaid väikese osa.

Politseis registreeritud LSV-juhtumitega seotud aastane kulu oli Eestis 2025. aastal ligi 94 miljonit eurot. Kuna aga erinevate ohvriuuringute põhjal jääb umbes 80% LSV-st riigile nähtamatuks, ulatub LSV tegelik ühiskondlik kogukulu Eestis hinnanguliselt 273 miljoni euroni aastas. Mõlemad kuluhinnangud on tõenäoliselt konservatiivsed.

Suurima osa kogukulust moodustab vägivalla füüsiline ja vaimne mõju ohvrile (tabel 1). Registreeritud LSV-juhtumite põhjal hinnati vägivalla läbielamisest tuleneva füüsilise ja vaimse kahju rahaliseks väärtuseks 34 miljonit eurot aastas. Eeldades, et registreeritud juhtumid moodustavad vaid viiendiku kogu LSV-st, ulatub tegelik kulu ühiskonnale hinnanguliselt 122 miljoni euroni (45% ühiskondlikust kogukulust).

Suuruselt järgmine LSV kulu tekib tervishoius. Registreeritud LSV-st tekkinud tervishoiukulu oli 2025. aastal 13,6 miljonit eurot, ent varjatud vägivalda arvesse võttes võivad tegelikud kulud ulatuda 59 miljoni euroni aastas. Sellest ligi 49 miljonit eurot moodustavad ravikulud, 5 miljonit töövõimetuspäevade hüvitised, 3 miljonit ravimikulud ja ligikaudu miljon eurot kiirabikulud. Tööturul ja majanduses kaotab Eesti ühiskond registreeritud vägivalla tulemusena 15 miljonit eurot ning varjatud vägivalla lisamisel kokku 38 miljonit eurot.

LSV juhtumitega otseselt tegelevate asutuste kulud on oluliselt väiksemad. Näiteks kulub ohvriabile, tugikeskustele, Häirekeskuse tegevusele ja vägivalla ennetamisele kokku 3,6 miljonit eurot aastas.

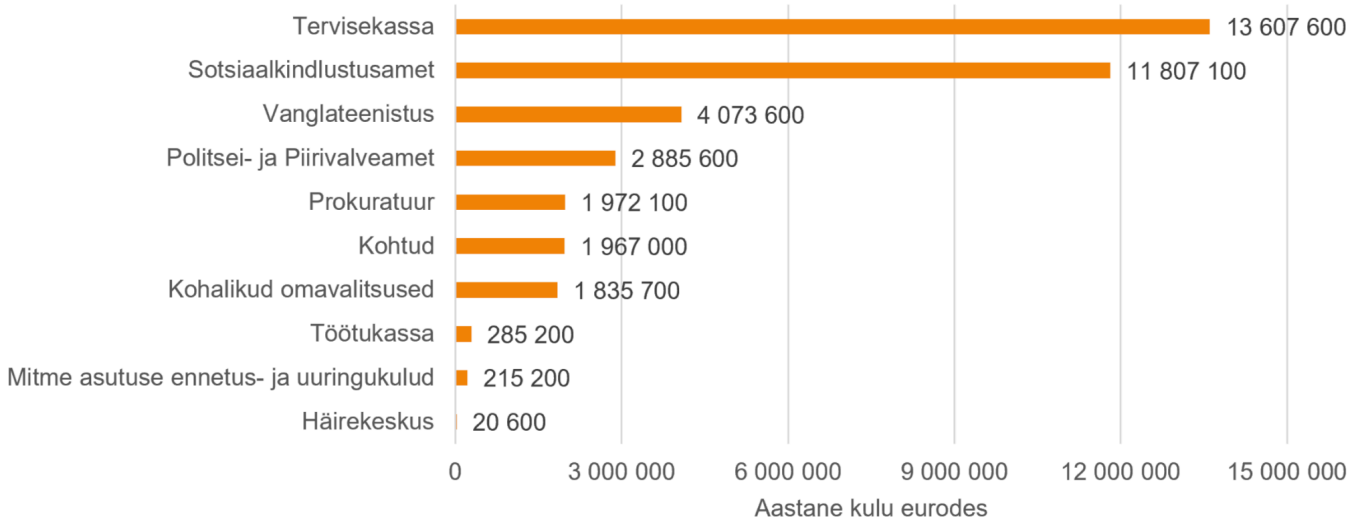
Selline kulude struktuur viitab võimalusele vähendada vägivalla pikaajalisi kulusid, suunates rohkem ressursse tagajärgedega tegelemise asemel varajasse abisse ja ennetusse.

Tabel 1. Registreeritud LSV-juhtumite kulud ja LSV hinnangulised kogukulud

	Registreeritud LSV juhtumid 2025. aastal		Kõik juhtumid	
Kulukategooria	**Kulu, mln €**	**Osakaal kogukulust**	**Hinnanguline kulu, mln €**	**Osakaal hinnangulisest kogukulust**
Majanduslik kahju	15,4	16,4%	38,4	14,1%
Tervishoid	13,6	14,5%	58,6	21,5%
Õigussüsteem	10,9	11,6%	10,9	4,0%
Sotsiaalsüsteem	10,5	11,3%	11,7	4,3%
Isiklikud ja elukorralduslikud tagajärjed	5,7	6,1%	27,7	10,2%
Eriteenuste (nt ohvriabi, tugikeskused) kulud	3,6	3,8%	3,6	1,3%
Füüsiline ja vaimne kahju	33,9	36,1%	121,8	44,7%
Kokku	**93,7**		**272,6**	

Allikas: Civitta AS (2026)

Kontakt: **Kaupo Koppel**, Arenguseire Keskuse ekspert, kaupo.koppel@riigikogu.ee

Joonis 1. Avaliku sektori asutuste kulud eurodes 2025. aastal registreeritud LSV-ga tegelemisele
Allikas: Civitta AS (2026)

9042
PPA-s registreeritud LSV juhtumite arv 2025. aastal

2810
Häirekeskuses registreeritud LSV juhtumite arv, mille puhul kaasati kiirabi

62 867
Arvutuslik LSV ohvrite töövõimetuse tõttu kaotatud tööpäevade arv

241 795
PPA uurijate ja politseinike ajakulu tundides LSV-ga seotud menetlustele

105
Inimeste arv, kes on LSV toimepanemise tõttu vangis

3233
Vanglateenistuse keskmine kulu ühe vangi kohta kuus, eurodes

1,34 mln
Naiste tugikeskuste kulud 2025. aastal

0,13 mln
Riigi tellitud LSV-ga seotud uuringute ja analüüside kulu

Avaliku sektori asutuste suurimad otsesed kulud tekivad LSV tagajärgedega tegelemisel tervishoius ja sotsiaalsüsteemis.

LSV valdkonnaga seotud riigiasutustest kandsid 2025. aastal rahaliselt suurimat koormust Tervisekassa (13,6 mln eurot) ja Sotsiaalkindlustusamet (sh selle lepingulised allasutused; 11,8 mln eurot). Õiguskaitseasutustest tekkis suurim kulu Vanglateenistusel (4,1 miljonit eurot); prokuratuuri ja kohtute kulud ulatuvad kummalgi ligi 2 miljoni euroni aastas. PPA kui esmareageerija kulud ulatusid hinnanguliselt 3 miljoni euroni aastas, millest suurema osa moodustavad uurijate tööjõukulud. Kokku ulatusid avaliku sektori asutuste otsesed LSV-ga seotud kulud 39 miljoni euroni aastas.

Naiste tugikeskuste aastane kulu oli 2025. aastal 1,3 miljonit eurot ning Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna lähisuhtevägivallaga seotud teenuste kogukulu on 2 miljonit eurot. Viimasest 350 000 eurot moodustavad vägivalla toimepanijatele suunatud programmi otsesed kulud.

Kulude jaotus asutuste vahel tõstatab küsimuse, kas ohvrite toetamiseks ja varajaseks märkamiseks ja korduva vägivalla ärahoidmiseks kasutatakse piisavalt ressursse. Kui õigeaegne ja tõhus abi aitab vältida vägivalla kordumist või tagajärgede süvenemist, võib selle majanduslik kasu avalduda ohvrite töövõime säilimises ja teiste asutuste väiksemates kuludes.

Kuna ligikaudu 80% LSV-st jääb politseile teatamata, alahindavad registreeritud juhtumite põhjal tehtud arvutused vägivalla tegelikku majanduslikku mõju. Varajane sekkumine ja korduva vägivalla ennetamine võivad seega aidata vähendada ka neid kulusid, mis jäävad praeguses arvestuses suuresti nähtamatuks.